

י"ד ניסן ה'תשע"ו 22.4.16

מגזין מס' 377

שבת חג הפסח/שביעי של פסח/פרשת אחרי

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

החייב כסנ"א

הישועה האמיתית - כשבאה היא מלמעלה

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

יציאת מצרים שבנפש פירושה תהליך של התעלות ועידון תחושת הישות - האגו. כשעם ישראל היה שרוי בערות מצרים, במצב של שיעבוד ועבדות בידי אומה שמעשיה מקולקלים ביותר, ירד הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו לגאול את עם ישראל, ולא מלאך ולא שרף ולא שליח.

בחסידות מבואר, שכשאדם זוכה, במהלך השוטף של היומיום, להתעוררות רוחנית, פירוש הדבר הוא שהגיע אליו מלאך - שליח ממימד תודעה נעלה יותר. אלו רגעים נדירים של בהירות: הכל קל יותר, התנועות מתואמות, התקשורת קולחת. אלא שמיד עם בוא תחושה זו אל תודעת האדם השבוי בתחושת הישות שלו, שוקע המלאך עד מהרה בטומאת מצרים - היא תחושת הישות המשתלטת על המתנה הנפלאה שקיבל. ה'פרעה' שבאדם זוקף לזכותו את תחושת השחרור, והופך אותה למעין מדליה המחמיאה לישותו, כאומר "כמה שאני משוחרר, כמה שאני חכם..." כעת גם המתנה עצמה נופלת לאגו.

זהו שאומרת ההגדה, שהקדוש ברוך הוא עצמו ירד להציל את ישראל. אלו אותם המקרים בהם נשלף האדם בעל כורחו, שלא בידיעתו או בבחירתו, משבי הקליפה של תחושת הישות. דוקא בעיתות משבר ומצוקת חוסר אונים, כשאנו צועקים מקירות לבנו, רק אז הקדוש ברוך הוא עצמו מציל אותנו ומסדר את העניינים. הוא שומע את זעקתנו בתוך חשכת גלות הנפש, ושולף אותנו שלא ברצוננו ובאופן שאינו נזקף לזכותנו, כגון הימנעות מתאוות רק בשל בושה, או כשהפרטנר הפוטנציאלי ל'פישול' מסרב לשתף פעולה. הנס הגדול הוא כשהגאולה מגיעה שלא בגללנו - אלא רק מאת ה'.

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 20:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו:

www.tanyaor.com

בימי חמישי י"ג ניסן 21/4/16 וכ' ניסן 28/14/16 לא יתקיימו שיעורים

התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:00) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446 144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכ הטמונה באותו זמן.

חג-הפסח

"וראיתי את הדם ופסחתי עליכם, ולא יהיה בכם נגף למשחית בהכותי בארץ מצרים. והיה היום הזה לכם לזיכרון, וחגותם אותו חג לה' לדורותיכם, חוקת עולם תחגוהו. שבעת ימים מצות תאכלו, אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם..."

חג הפסח - שער החירות
חג הפסח הינו חג החירות. בט"ו בניסן נגאלו בני ישראל ויצאו מגלות מצרים (ומודגש בתורה כי יציאתם ממצרים היתה לתכלית קבלת התורה), ובסופו של מסע ארוך במדבר נכנסו לארץ ישראל והתנחלו בה. פרעה מלך מצרים נכנע לאפשר לבני ישראל לצאת מגבולות ארצו, רק לאחר שניחתו עליו ועל בני עמו עשר מכות קשות. האחרונה והקשה מכולן היתה 'מכת בכורות' שהחלה מחצות הלילה ובתוך זמן קצר הביאה למותם של בכורי מצרים, מבלי שייפגעו כלל בכורי ישראל שנותרו בבתיהם על פי ציווי ה',

ככתוב: "ועבר ה' לנגוף את מצרים וראה את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות, ופסח ה' על הפתח ולא יתן המשחית לבוא אל בתיכם לנגוף". מכאן שמו של חג הפסח, מלשון דילוג, שפסח המלאך המשחית על בתי בני ישראל במצרים.

חג הפסח בכתובים

בספר שמות מתארת התורה את כל מכות מצרים וכן את ציווי ה' לבני ישראל לדורותיהם לחגוג את חג הפסח:

"ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי כל בכור בארץ מצרים מאדם ועד בהמה, ובכל אלוהי מצרים אעשה שפטים, אני ה'. והיה הדם לכם לאות על הבתים אשר אתם שם, וראיתי את הדם ופסחתי עליכם, ולא יהיה בכם

חג החירות - על שם יציאת בני ישראל ממצרים מעבדות לחירות, וכפי שתקנו חז"ל בתפילות החג "זמן חירותנו".

חג האביב - על שם שהחג חל תמיד בחודש האביב.

חג הגאולה - על שם שישראל עתידין להיגאל בחודש זה, כדברי חז"ל "בניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל".

ליל הסדר – הלכה ומנהג

אדמו"ר מוהרש"ב, רבי שלום דובער (החמישי בשושלת אדמו"רי חב"ד) אמר פעם לבנו: "יוסף יצחק! במשך הסדר צריך לרצות להיות בן אדם – וה' יעזור. בפרט בשעת פתיחת הדלת (לאליהו הנביא) – אל תבקש גשמיות, בקש רוחניות".

מהו סדר?

מצוות ליל פסח נקראות 'סדר', משום שהן ערוכות נוהגות להסב.

בצורה מסודרת ומפורטת. במבנה ה'סדר' משולבים מצוות הפסח, עקרונות חינוכיים חשובים על פי סודות קבליים. המכוסות במפה (גם בין המצות יש להפריד במפיות). על לכן חשוב לקיימו כהלכתו, לכל פרטיו.

מצות – נוהגים להשתמש ליל הסדר במצה שמורה דלהלן:

זרוע	ביצה
מרור	
חרוסת	כרפס
מרור	

עשויה עבודת יד. מצה שמורה הינה מצה, שהחל משעת הבשלת החיטה נשמרו החיטים והקמח בהקפדה רבה מפני רטיבות. ייחודה של מצה עבודת יד בכך שנעשית מתוך כוונה לשם מצוה, והרי מצות כאלה אכלו אבותינו בצאתם ממצרים.

זרוע – גרוגרת של עוף עם מעט בשר עליה, צלויה באש, זכר ל'קרבת פסח' שהיו מקריבים בזמן בית המקדש. אין אוכלים את ה'זרוע'. יש להכין את ה'זרוע' מערב החג.

ביצה – קשה, בקליפתה. זכר ל'קרבת חגיגה' שהיו מקריבים בזמן בית המקדש. אוכלים אותה לאחר 'כורך' בתחילת הסעודה.

מרור – עלי חסה ושורש 'חזרת' ('חריין'). המרור נועד להזכיר לנו את מרירות חייהם של אבותינו במצרים ואוכלים אותו במהלך הסדר. כמות המרור המינימלית שיש לאכול היא 'כזית' – 19 גרם. אולם אם אוכלים קלח (שהוא דחוס יותר), דרוש להוסיף עוד 2 גרם, וכן כדי להשלים השיעור שנחסר מהמרור שנשאר בין השיניים.

חרוסת – רסק תפוח עץ, אגסים ואגוזים טחונים, מתובלים ביין. החרוסת מזכירה את הטיט שבו עבדו אבותינו בפרך. טובלים בה את המרור.

כרפס – עיקרו מין ירק. אפשר להשתמש בתפוח אדמה מבושל או בפרוסת בצל. הספרדים נוהגים להשתמש

יש מצות שמורות שנעשו במכונות והן כשרות לפסח, אבל למצות מצה בליל הסדר (ובפרט לשלושת המצות שבקערה) נוהגים להדר להשתמש במצות שנאפו ביד.

בליל הסדר אוכלים מצה (לפחות) שלוש פעמים: פעם ראשונה – בתחילת הסעודה, אחרי שמברכים את שתי הברכות 'המוציא' ו'על אכילת מצה'. פעם שנייה – בעת אכילת ה'כורך', שהוא 'כריך' של מצה שבתוכו מרור. פעם שלישית – באכילת ה'אפיקומן'. הכמות המינימלית שיש לאכול בכל פעם היא 'כזית' – 27 גרם, כמחצית מצה 'עגולה' (לדעות אחרות: 11 גרם, כרבע מצה 'עגולה'). יש להשתדל שמשך אכילת ה'כזית' מצה יהיה קצר ככל האפשר (המהדרין נוהגים לאכול שני 'כזיתים' של מצה בפעם הראשונה וכן בפעם האחרונה).

הסבה – כדי להדגיש ש"הלילה הזה בני חורין", שותים את ארבע הכוסות ואוכלים את מצת המצוה ב'הסבה', שהוא אופן ישיבה של מלכים. מסבים לצד שמאל (מציבים

בסלרי עלים. הוא נאכל בתחילת הסדר (פחות מ'כזית'), רוב השיעור (44 סמ"ק). בעת שתיית ארבע הכוסות יש טבול במי מלח, כדי להתמיה את הילדים.

חזרת – כנ"ל במרור. את ה'חזרת' אוכלים ב'כורך', דהיינו בתוך המצה, זכר למנהגו של הלל הזקן שהיה כורך את המצה והמרור יחדיו.

'הגדה' – השם 'הגדה' לקוח מהציווי **"והגדת לבנך"**. באמצעות ההגדה אנו מספרים לילדינו את סיפור יציאת מצרים, וחשוב להתאים את ההסברים לרמת הילדים.

לאחר קושיותיהם של הילדים, מתחילות התשובות. העיקרון הוא: **"מתחיל בגנות ומסיים בשבח"** – כלומר, מספרים תחילה על התקופה המרה והעלובה של העם היהודי, וממנה מגיעים לניסים ולגאולה.

יש בהגדה שתי גירסאות בולטות של סיפור יציאת מצרים. הראשון הוא הקטע **"עבדים היינו"**, והשני הוא זה הפותח ב**"מתחילה עובדי עבודה זרה היו אבותינו"**. במבט מעמיק יותר, יש כאן שני אופנים שונים של תשובות לארבעת הבנים.

לאחר הקטע הנצחי **"והיא שעמדה"** בא פרק מדרשי גדול, שמרחיב ומפרש את הסיפור המתומצת של יציאת מצרים המוכר לנו מהתורה. פרק זה מסתיים בהסבר לאכילת הפסח, המצה והמרור, בשיר הלל לבורא העולם ובתקוות הגאולה **"לשנה הבאה בירושלים"**.

זהו המבנה הבסיסי של ההגדה, אך כבר אמרו חז"ל שכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח.

ארבע כוסות – מצוה על כל אחד ואחת, גדולים וקטנים, לשתות בליל הסדר ארבע כוסות של יין או של מיץ ענבים טבעי. את ארבע הכוסות שותים כנגד ארבע לשונות הגאולה שמוזכרות בתורה, בתיאור הבטחת הגאולה ממצרים על ידי הקב"ה: **"והוצאתי אתכם סבלות מצרים, והצלתי אתכם מעבודתם, וגאלתי אתכם בזרוע נטויה, ולקחתי אתכם לי לעם"**.

שיעור כל כוס הוא 86 סמ"ק, ויש לשתות לפחות את

להסב קמעה לצד שמאל.

כוס של אליהו הנביא – נוהגים למזוג כוס אחת יותר מהמסובים (אלא שאין שותים מכוס זו) הנקראת כוס של אליהו הנביא. בסוף ה'סדר', לאחר אמירת 'לשנה הבאה בירושלים', מנהג חב"ד להחזיר ולשפוך את היין מכוסו של אליהו לבקבוק וכל המסובים שרים בשעה זו את הניגון **"א-לי אתה ואודך"**, מעשרת הניגונים של אדמו"ר הזקן.

שפיכת יין – באמירת עשר המכות וכו', נהוג לשפוך מעט מן הכוס לתוך כלי שבור. למנהג זה יש סיבות על פי הקבלה, אך יש בו גם משמעויות סמליות. אחת מהן – כיון שהקב"ה הבטיחנו: **"כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך"**, אנו 'מוציאים' מהכוס את ה'מחלה' כשאנו מזכירים את המכות.

הסבר אחר מביא רבי יצחק אברבנאל: על ידי שפיכת היין אנו מעידים, שאין שמחתנו שלימה, שכן הישועה הוכרחה לבוא על ידי הטלת עונש על בני אדם אחרים. העונש אמנם הגיע להם בדין, אבל התורה אמרה: **"בנפול אויבך – אל תשמח"**.

אליהו הנביא – כשאומרים **"שפוך חמתך"** נוהגים לפתוח את דלת הבית. הטעם הפשוט לפתיחת הדלת הוא **"כדי לזכור שהוא ליל שימורים ואין מתייראין משום דבר. ובזכות אמונה זו יבוא משיח וישפוך הקב"ה את חמתו על הגויים"**. על פי ה'קבלה', זו שעת פתיחת הדלתות בעולמות העליונים.

הקשר לאליהו הנביא – אמירת **"שפוך חמתך"** היא השלב באמירת ההגדה שבו עוברים מסיפור יציאת מצרים לציפיית הגאולה השלימה, אשר זהו ענינו של אליהו הנביא, מבשר הגאולה.

אפיקומן – אכילת האפיקומן היא זכר לקרבן הפסח שהיו ישראל אוכלים בזמן שהיה בית המקדש קיים. ומכיון שאחרי קרבן הפסח לא היו אוכלים דבר נוסף (כדי לחבבו,

שיישאר טעם אכילתו בפה), לכן גם אחרי האפיקומן אין אוכלים דבר. לשורש המילה 'אפיקומן' ניתנו פירושים שונים. הרווח שבהם הוא מלשון 'אפיקו מן' שמשמעו בארמית: הוציאו את הממתקים. כלומר להוציא את האפיקומן ממקום מסתורו.

יש לאכול מן האפיקומן 'כזית' אחד לפחות, והמהדרים אוכלים שני 'כזיתים'. האחד זכר לקרבן הפסח, והשני זכר למצה שהיו אוכלים עם הקרבן בזמן בית המקדש. יש לסיים את אכילת האפיקומן לא יאחר מחצות הלילה.

מעובד מתוך אתר צעירי חב"ד (<http://chabad.org.il>)

אכתה כללי אהרבי אהרן החירות (בעיבוד קל ובתוספת כותרות)

עם דינים ומנהגים יהודים אמיתיים. הוא לא יודע שישנה "העבודה הזאת" – סדר של פסח, יציאת מצרים וקבלת התורה. עם ילדים אלה חייבים להתמסר זמן רב ביותר לפני חג הפסח ולפני ליל הסדר, וגם אליהם יש להתמסר במסירות נפש ואהבת ישראל. שהרי אסור לשכוח על אף ילד יהודי יחיד, ויש להשקיע את כל הכוחות כדי לחלץ אותו ממצבו ולהשיבו אל שולחן הסדר היהודי.

אין לוותר על חיי הנשמה

כשם שבכל התופעות המכאיבות, כדי לתקן את המצב, צריכים לדעת תחלה מה הן הסיבות שגרמו לכך, כך גם במקרה זה.

לדאבון לב, בהכרח להכיר בכך, שכמעט תמיד אשמים במצבם של הילדים מהסוג האמור, בראש ובראשונה, ההורים.

עם בואם אל ארץ חדשה, ובהמצאם בסביבה שבה הם מהווים מיעוט קטן, ובהתקלם בקשיים (שבדרך כלל הם בלתי נמנעים בכל הגירה ממקום למקום), השלו עצמם חלק מן ההורים, שהדרך היחידה למנוע את הקשיים היא – מה שיותר מהר להשתוות בכל עם הסביבה, על ידי זה שישליכו מעצמם את עול התורה ושמירת המצוות. אפילו כאשר לגבי עצמם לא יכלו לפעול זאת בקלות ובמלוא

ב"ה, י"א ניסן, ה'תשי"ז (1957)
ברוקלין, ניו יורק.

אל אחינו בני ישראל,
ועסקני החינוך בפרט
בכל אתר ואתר
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

אין לשכוח על אף ילד יהודי יחיד

חג הפסח מתחיל עם "כי ישאלך בנך", "והגדת לבנך". וישנם אופנים שונים בשאלה ובתשובה – בהתאם לארבעת סוגי ה"בנים": חכם, רשע, תם ושאינו יודע לשאול.

בד בבד עם השוני בין ארבעת הבנים והיותם הפכיים זה מזה – יש להם "צד השוה", שותפות: אפילו הרשע נמצא ג"כ בעבודת ה"סדר", הוא נפגש עם אחיו, חי יחד עמם ומתעניין אצל עובדי העבודה בנוגע לחיי התורה והמצוות.

וענין זה נותן תקוה, ותקוה חזקה ביותר, שלא רק ה"תם" ו"שאינו יודע לשאול", אלא גם הרשע, ייעשו חכמים, יהודים בעלי דעה שלימה, שומרי תורה ומצוות. אבל לצערנו, ובמיוחד בזמננו שהחושך כפול ומכופל, יש עוד סוג של בנים: הבן שלא נמצא כלל ב"סדר". הוא לא שואל קושיות, כיון שאין לו שייכות כלל עם תורה ומצוות,

המדה, החליטו בכל זאת, שהילדים לא יצטרכו לעבור מאבק זה. הם השלו את עצמם וגם השפיעו על ילדיהם – שיהדות, תורה ומצוות, אינם מתאימים לחיי ההווה ובפרט במקום חדש. ולכן חיפשו חסרונות באורח החיים היהודי האמיתי, חיפשו, ובמילא, סוף סוף, "ראו" חסרונות בלבד, ואילו בסביבה – רק מעלות. באמצעות גישה זו ביקשו אותם הורים להבטיח את קיום ילדיהם בסביבה החדשה. אבל הם שכחו, שאדם אינו יכול להתקיים – כפי שאדם צריך להתקיים – אם הוא מוותר על חיי נשמתו ועל כל הרוחניות שלו – בשביל הגוף והגשמיות. הם גם לא לקחו בחשבון, שכל חיקוי סתמי הוא מזויף, ומעורר תיעוב אפילו אצל אלה שחפצים לרוץ אחריהם, להתדמות ולהחניף להם; ואם הסביבה והרוב אינם משתיתים את חייהם על צדק ויושר, הרי בכל מקרה ירצו לדכא את החלשים ואת המיעוט (בין אם המיעוט היהודי דבק באורח החיים היהודי האמיתי, בין אם לאו).

איבוד העצמיות מנתק ממעיין החיים האמיתי

אותה גישה כוזבת, לפתור את המצב של המיעוט בסביבה בלתי ידידותית על ידי התפרקות עצמית (שהיא במובן הפנימי התאבדות עצמית, או לפחות חבלה עצמית), נעשתה לא רק על ידי יחידים, אלא לדאבונו, גם על ידי קבוצות מסוימות של יהודים, שהתאחדו ביניהם בגלל מצבים שונים (אינטרסים משותפים כגון כדאיות, צבירת כח וכו'). ומזה צמחו התנועות השונות, אשר, בגלוי או בסתר, מנהלים מלחמה נגד "תורה צוה לנו משה" – שקיבלה משה מה' אחד, עבור עם ישראל שהוא אחד בארץ. תנועות כאלה, אשר מבלי הבט על המלחמות ההדדיות שביניהן, בנויות כולן על אותו רעיון: "נהיה כגויים, כמשפחות הארצות לשרת עץ ואבן".

התוצאות של גישה כוזבת (בכל מהותה) זו היו, שאלפים אלפים נפשות נותקו ממעיין החיים האמיתי, מיהדות ומיהודים, ונרצחו רוחנית. גדלו ילדים, שהם עכשיו כבר אבות וסבים, אשר לא זו בלבד שאינם בסוג של חכם, תם או שאינו יודע לשאול, אלא אפילו לא בסוג של רשע. הם איבדו את עצמם, והולכים לאיבוד, ח"ו, לעם היהודי וליהדות האמיתית (שהרי היהודי ויהדות – דבר אחד הם, כמאמר רבי סעדיה גאון "אומתנו אינה אומה אלא בתורתה").

המסר הפנימי שבחג החירות

באים יציאת מצרים וחג הפסח ומלמדים אותנו (בין שאר ההוראות הרבות), גם בנוגע לחיי היום יום, כי לא בנסיון לחקות את הסביבה טמונה התקוה לגאולה וחרות, אלא בדיוק להיפך. בני ישראל במצרים היו מיעוט קטן וחיו בתנאים הגרועים ביותר. אבל, כפי שחכמינו ז"ל מספרים, היו חלוקים מן הסביבה ושמרו בגאון על אורח חייהם, מסורתם ומקוריותם (שהיו ישראל מצויינים שם, היינו שלאורך כל שנות גלותם במצרים לא שינו לבושם, מאכלם ולשונם המיוחדים להם), ודוקא על ידי זה הבטיחו את קיומם, וגם הגיעו אל הגאולה האמיתית, הגופנית והרוחנית.

אחת מן המשימות החיוניות וההכרחיות של זמננו היא להקדיש את הכוחות והמאמצים הגדולים ביותר, כדי להחדיר בדור הצעיר, ואפילו באלה שהם מבוגרים בשנים, אבל צעירים וקטנים בידיעות היהדות – את ההערכה הנכונה של יהדות אמיתית (יהדות נאמנה לתורה, לא יהדות מזוייפת), ואת ההכרה שבזה תלוי עצם קיומו של יהודי, של כל יהודי, ברוחניות (בהרמוניה הפנימית של חיי הנפש) ובגשמיות עולם הזה כפשוטה, בכל מקום ובכל זמן. עלינו להיות אותנטיים ולשוב אל מסורת אבותינו אברהם יצחק ויעקב, לקיים ולשמור בגאון את אורח החיים היהודי, החיים שלפי הוראות תורתנו תורת חיים.

ליהודי אסור אף פעם להתיימש; אף פעם אסור לוותר שולחן אחד של "העבודה הזאת", ויערכו סדר הפסח על יהודי. על ידי הגישה הנכונה החדורה באהבת ישראל, כהלכתו, לקיים את "העדות והחוקים והמשפטים אשר אפשר להכניס גם את סוג הילדים הנ"ל (שלא נמצא כלל צוה ה' אלקינו". והתחלה זו של "קיבוץ גלויות", כינוסם בסדר) אל תוך כלל ה"ארבעה בנים", ובמשך הזמן גם של כל הילדים, גם הנידחים, לסדר על פי תורה, תזרז להכניסם בסוג של "בן חכם".

יעזור השם יתברך, שכל הבנים והבנות יתכנסו יחד ליד ותביא את הגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו.

בברכת חג הפסח כשר ושמח

מנחם שניאורסאהן

שביעי של פסח

נס קריעת ים סוף התרחש בליל שביעי של פסח. בני ישראל יצאו זה עתה ממצרים, מייחלים ומקווים כי סוף סוף נחלצו מהרדיפות, מהעינויים ומעבודת הפרך. והנה המצרים רודפים אחריהם להחזירם למצרים – הים לפניהם, המצרים מאחוריהם והמדבר סוגר עליהם מהצדדים. במצוקתו מתלבט העם, כדברי המדרש, בין התאבדות בקפיצה לים לבין כניעה ושיבה לעבודת מצרים, בין מלחמה ברודפיו עד טיפת הדם האחרונה לבין תפילה למרומים בזעקה חסרת אונים ומעש. אלא שלפתע, באה להם הישועה – בדרך ניסית ובלתי צפויה. ומכאן, שהיהודי אינו יוצא לחירות אמיתית אלא בשעה שמתחזק באמונתו ובטחונו בה' אלוהיו ומבטל רצונו מפני רצון העליון.

שביעי של פסח – הלכה ומנהג

שאינו מבין ארמית, צריך לומר בלשון שהוא מבין. תוכן הענין: "בעירוב הזה יהיה מותר לנו לאפות, ולבשל, ולהטמין חמין, ולהדליק נר, ולתקן, ולעשות כל צרכינו מיום טוב לשבת, לנו ולכל ישראל הדרים בעיר הזאת". שביעי של פסח אינו נחשב 'רגל' בפני עצמו, אלא סימו של חג הפסח. לכן אין מברכים ברכת 'שהחיינו' בהדלקת הנרות לכבוד החג וכן בקידוש.

כבכל 'יום טוב' (חג), אסורה בשביעי של פסח כל מלאכה, מלבד מלאכת "אוכל נפש", דהיינו הכנת מאכלים ליום החג עצמו, כולל בישול. לצורך כך מותר להעביר אש מנר שהודלק קודם החג, אך אין להבעיר אש חדשה או לכבות אש דולקת.

עירוב תבשילין: נוטל מצה שלימה בשיעור 'כביצה', עם תבשיל חשוב כגון בשר או דג בשיעור 'כזית', ויתן בידו של אחר (לכתחילה – מזכים על ידי אדם זר בן מצוות, ולא על ידי בנו או בתו, אפילו גדולים, אם הם אוכלים משלו) לזכות על ידו לכל הקהל, ואומר: "אני מזכה לכל מי שרוצה לזכות ולסמוך על עירוב זה". הזוכה מגביה את העירוב טפח מן המקום שהיה מונח עליו, אפילו אם הניחו על ידו המוגבהת באוויר, וחוזר ונוטל את העירוב מיד הזוכה, ומברך: "אשר קידשנו במצוותיו וציוונו על מצות עירוב". ואומר: "בדין..." המופיע בסידורים. מי

כל תפילות החג וכן הקידוש על היין – בנוסח 'שלושה רגלים' הנדפס בסידורים.

ליל שביעי של פסח – סח אדמו"ר הריי"ץ: הסעודה. 'סעודת משיח' נערכת באחרון של פסח (ובארץ 'בליובאוויטש היו נעורים בליל שביעי של פסח, וגם בשבועות והושענא רבה. כשהייתי בן תשע שנים, כבר לא שכבתי לישון בשביעי של פסח – יש ללמוד לילה שלם".

לטעום את הגאולה

(מתוך 'היום יום' כ"א ניסן).

סעודת משיח – הבעל שם טוב, מייסד תנועת החסידות הכללית, תיקן סעודה שלישית מיוחדת בחג זה (ובחו"ל ב'אחרון של פסח – 'יום טוב' שני של גלויות). אחרי תפילת מנחה נוטלים ידיים בברכה, מברכים ברכת 'המוציא' על מצה ושותים ארבע כוסות יין. במהלך סעודה זו, הנקראת 'סעודת משיח', מנגנים ניגונים ומתחזקים בדברי תורה בעניני הגאולה וביאת משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו בקרוב ממש.

מנהג ישראל זה מיסודו של הבעל שם טוב הקדוש לקיים סעודת משיח בשביעי של פסח, נתפרסם על ידי אדמו"ר הרש"ב, רבי שלום דובער נשמתו עדן (האדמו"ר החמישי בשושלת חב"ד), והוא שהוסיף את התקנה –

לשתות בסעודה זו 'ארבע כוסות' יין. הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו, הנהיג הוספה זו בקביעות וקשר זאת עם מאמר חז"ל: עתיד הקב"ה להשקות את אומות העולם ארבע כוסות של פורענות, ואילו את ישראל ארבע כוסות של נחמה. הרבי הסביר כי עצם העובדה שעוד בזמן הגלות עורכים ישראל 'סעודת משיח', מעידה על כך שהם אינם

'מכירים' בגלות ובכך מזרזים ומחישים את הגאולה האמיתית והשלמה.

סיפר אדמו"ר הריי"צ, הרבי הקודם בחב"ד: "הבעל שם טוב קרא לסעודה זו של אחרון של פסח 'סעודת משיח'. וכשם שנקראו שמות על פי פנימיות התורה לסעודות שבת ויום טוב – 'עתיקא קדישא', 'זעיר אנפין' וכדומה –

מזרזת את הגאולה האמיתית והשלמה. תורת החסידות היא, איפה, ההכנה הרוחנית, המכשירה את העולם לקראת ביאת והתגלות המשיח. המתעמק בסוגיות החסידות ובמנהגיה המיוחדים, ימצא בהן קווי חיבור עם מושגי ההווה האלוקית שתשרור בעולם בימות המשיח. אשר על כן, עבודת הפצת המעיינות בעצמו ובזולת היא שמכינה את העולם להיות כלי לתורתו של משיח – "תורה חדשה מאתי תצא".

כך גם ההתלהבות והשמחה שתובעת החסידות בעבודת האדם הפנימית, הכנה היא לשלימות עבודת ה' בימות המשיח. ובפרט הדבקות בצדיק וההתבטלות המוחלטת לרצונו הקדוש, אינן אלא ההכנה לדבקות ולהתבטלות כלפי המלך המשיח, שבאישיותו תהיינה משולבות בתכלית השלימות מנהיגות רוחנית (רב) ומנהיגות חברתית ומדינית (מלך).

כך קראו לסעודה זו 'סעודת משיח'. בעת הסעודה נערכה באחרון של פסח (ובארץ ישראל בשביעי של פסח), שכן ביום זה מאיר גילוי הארת משיח צדקנו".

למן ראשית התגלות תורת החסידות ומנהגיה ע"י הבעל שם טוב וממשיכי דרכו החל בעולם תהליך של מפנה מהותי, כמבואר בספרי החסידות כי התגלות הבעל שם טוב ותורת החסידות הינם הכנה לימות המשיח. ובלשון אדמו"רי החסידות לדורותיהם: מזמנו של הבעל שם טוב החל מתנוצץ בעולם אורו של משיח.

ידועה האיגרת שכתב הבעל שם טוב, בה הוא מספר על 'עליית נשמה' שהיתה לו להיכלו של משיח. לשאלתו: "אימתי קאתי מר?" (=מתי יבוא מר?), ענהו המשיח: "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה". הרי שהפצת מעיינות החסידות, ועד למקומות שהם בבחינת "חוץ" לקדושה, מזרזת את הגאולה האמיתית והשלמה.

גם המנהג 'סעודת משיח' קשור לתפיסה רעיונית זו. ממש כמו הסעודה שאנו אוכלים וכמו היין שאנו שותים. ענינה הפנימי של סעודה זו הוא 'פתיחת צינור' לקבלת הארת המשיח, לא רק בכלים הרוחניים של הבנה ורגש, אלא גם בדרך אכילה גשמית. באכילתו מרגיש האדם במוחש את טעם המזון, ולאחר מכן, כשמעכלו בקרבו, נעשה הוא דם מדמו ובשר מבשרו.

כך ענינה הפנימי של 'סעודת משיח' הוא לפעול (בכל אחד ואחד לפי ערכו) 'פתיחת' הכוחות והחושים לענין ביאת המשיח, לא רק במונחים מופשטים, כי אם באופן מוחשי ומציאותי. שהרי גילוי המשיח לעתיד לבוא לא יישאר במישור הרוחני בלבד, אלא יבוא במציאות הממשית שאפשר לראותה בעיניים ולמשה בידיים באופן מוחשי,

התחדשנו!

בוטאו לבקר

באתר המשודרג

www.tanya.com

הסיפור השבועי

מצות לתובעת

אלה היו הימים האפלים של המשטר הקומוניסטי. יהודים שומרי תורה ומצוות נרדפו. כל סממן דתי שימש עילה להיטפל לאיש ולהאשימו ב'חתירה' תחת השלטון והחוק. רבים נאסרו או הוגלו לסיביר לשנים רבות.

ר' בצלאל שיף, חסיד חב"ד המתגורר כיום בירושלים, סיים לימודי משפטים באוניברסיטה בטשקנט שבאוזבקיסטן. לצורך ההתמחות נתקבל לעבודה במחלקת עבריינות נוער בפרקליטות הממשלתית.

זמן מה קודם לכן נשלח למשימה בהרי הקרפטים. במהלך שהייתו שם ביקר במפעל מקומי, ואחד העובדים משך את תשומת לבו. הם החליפו ביניהם מבטים והחלו לשוחח. התברר שהאיש יהודי ושמו אברהם סקבלו, רואה חשבון במקצועו.

השניים התיידדו. אברהם הזמין אותו אל ביתו, הראה לו את המניין החשאי המקומי, ואף עשה לו היכרות עם כמה מהמתפללים. בימי שהייתו בקרפטים נפגש לעיתים קרובות עם סקבלו והם נעשו ידידים נאמנים.

לפני שובו של בצלאל לטשקנט נפרד בחמימות מידידו החדש והזמין אותו להתארח אצלו, בביתו שבטשקנט.

עברו שנתיים, ואברהם בא לביקור. זה היה בשנת תשכ"ה (1965). כשנפגשו מחדש היתה שמחתם גדולה. בכל ימי שהייתו של אברהם בטשקנט התארח בביתו של בצלאל. הוא אמר לבצלאל כי אף שיש לו קרובי משפחה בעיר, הוא מעדיף להתארח אצלו. עם זה, כדי שקרוביו לא ייפגעו אם ייוודע להם ששהה בטשקנט ולא התארח אצלם, יתארח ביום האחרון אצלם, וכך יסברו שבא לביקור קצר בלבד.

כך עשה אברהם. קודם שעזב את ביתו של בצלאל סיכם איתו כי ייפגשו לפרידה בנמל התעופה, קודם טיסתו בחזרה.

בצלאל בא לנמל התעופה בשעה היעודה. הוא הבחין בידידו העומד ליד קרובי משפחתו, אך כשהתקרב אליהם נחרד. אחת מקרובות המשפחה לא היתה אלא הממונה הישירה עליו, סגנית התובעת הראשית. הוא ניסה לעמוד בצד, אך אברהם קרא לו והציג אותו לפני קרובי משפחתו.

בשלב מסויים לקח בצלאל את אברהם הצידה ושאל בחשש: "מה סיפרת להם עליי?". אברהם אמר לו כי התעורר ויכוח ביניהם אם עדיין יש ברוסיה צעירים שומרי שבת ומקיימי מצוות. האשה טענה שאין כיום צעירים כאלה, ואילו הוא טען שיש. לכן הציג לפניו את בצלאל, להוכיח לה כי אכן יש כאלה...

לבו של בצלאל נפל. "מה עשית?!", התמרמר, "אני אבוד עכשיו". אך את הנעשה אין להשיב. בצלאל ידע כי לימודיו ועבודתו נתונים בסכנה. היה ברור לו כי מעכשיו לא יוכל עוד לבקר בבית הכנסת ולהשתתף בהתוועדויות החשאיות. הלוא זה היה תפקידה של הפרקליטה – לשים יד על צעירים מסוגו...

ביומיים הבאים לא העז לחזור לעבודתו. לאחר מכן הבין שלא יוכל עוד להתחמק, וקיווה לטוב. להפתעתו גילה כי הפרקליטה דוקא מסייעת לו בכל מיני דברים שהתקשה בהם. למשל, קודם לכן היה עליו לחפש תירוצים בכל שבת וחג כדי להשתמט מעבודה, ואילו עכשיו הממונה עליו דאגה שלא יצטרך לעבוד בשבת.

הוא ניסה להתעשת ופנה אל הדלת השנייה, כאילו טעה בכתובת, אולם האשה לא הרפתה. "את מי אתה מחפש?" שאלה. "זה בסדר, אני אמצא", מלמל. אך היא דחקה בו: "אני מכירה את כל דיירי הבניין, אמור נא לי את שמה של המשפחה שאתה מחפש..."

לא נותרה לו ברירה והוא נאלץ להודות שנשלח אל ביתה, אך התנצל כי ככל הנראה זו טעות. "לא, אין זו טעות", אמרה האשה, "היכנס בבקשה". כשנכנס הביתה שאלה האשה אם הביא בעבורה מצות. הוא נשם לרווחה, והלך אל המכונת כדי להעלות לה את המצות. האשה הודתה לו בחמימות ושילמה לו ביד נדיבה.

כמה ימים אחר כך פגש את בצלאל הרב מרדכי קוזלינר, שסידר לאותו חסיד את העבודה במאפייה. הוא כמעט הנחית עליו סטירת לחי וגער בו: "איך עשית לחברנו דבר כזה? הלוא הוא היה יכול לקבל שבץ על מפתן הדלת בראותו מולו את התובעת..."

כמה שנים אחר כך עלה שיף לארץ. סגנית התובעת, סופה חובקין שמה, עלתה אף היא לאחר זמן לארץ, והיא מתגוררת באשקלון.

(מפי ר' בצלאל שיף)

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

לקראת חג הפסח פנתה אליו הפרקליטה ושאלה חרש אם יוכל להשיג בעבורה מצות. "בוודאי", ענה בצלאל, "כמה את צריכה?"

"שלושים וחמישה קילו", באה התשובה. בצלאל פקח עיניים תמהות. הלוא זו כמות אדירה! האשה הסבירה מיד כי היא זקוקה למצות בעבור כל קרובי משפחתה, שאמנם הם קומוניסטים אדוקים, אבל לא יוותרו על מצות בפסח...

בצלאל סיכם עם האשה כי אחד מידידיו יביא את המצות אל ביתה. חלוקת המצות נעשתה על ידי חסיד שהשתחרר לא מכבר ממאסר ב'עוון' פעילות דתית. מצבו הכלכלי היה בכי רע, וחלוקת המצות סיפקה לו הכנסה יפה, אף שהיתה כרוכה בסכנה. בצלאל מסר לו פתק ובו כתובתה של האשה.

האיש לקח את המצות ועלה במדרגות הבניין. הוא נקש בדלת וזו נפתחה. כשראה את האשה העומדת בפתח, החוויר כסיד. זו היתה התובעת שהתייצבה נגדו במשפט וגרמה למאסרו!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשוט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת אחרי

עבודת יום הכיפורים במשכן

ה' מצוה את משה ללמד ולצוות את אהרון אחיו אודות סדר עבודת יום הכיפורים במשכן. עבודת יום הכיפורים כוללת את כניסת הכהן הגדול לקודש הקודשים להקטרת קטורת. בגלל חשיבות הענין וחומרתו פותחת התורה בענין זה, תוך אזהרה שמלבד כניסה אחת ויחידה זו, אל לו לאהרון לבוא אל קודש הקודשים פנימה במהלך השנה כולה, ובהקשר לכך מזכירה הפרשה את מיתת נדב ואביהוא.

העבודות המיוחדות של אהרן ביום הכיפורים, שעה שניכנס לקודש הקודשים, נעשות כשהוא לבוש בארבעת בגדי לבן של כהן הדיוט ולא בשמונת בגדי הזהב אותם לובש הכהן הגדול בעת עבודתו הרגילה.

בין שאר עבודות היום הקדוש מזכירה התורה את הקרבת פר החטאת שמביא הכהן הגדול לכפרתו ולכפרת בני ביתו, ואת שני השעירים – 'שעיר לה' ושעיר לעזאזל'. על פי הגורל מוקרב אחד מהם על המזבח לחטאת והשני נלקח למיתה בהר העזאזל במדבר. לאחר מכן מתוודה הכהן הגדול על הפר ושוחטו, ממלא מחתת גחלים מן המזבח ועליהם קטורת ונכנס לקודש הקודשים ומניחם לפני ארון העדות. שם ממתין הוא עד אשר עשן הקטורת אופף את הכפורת. בצאתו מקודש הקודשים סומך הכהן את ידיו על ראש השעיר לכפרת כל עוונות ישראל ומתוודה, ואזי מובל השעיר להר עזאזל על ידי שליח מיוחד.

עבודת הקרבנות כוללת כרגיל הקרבה על המזבח, זריקת הדם על כל קרנות המזבח, וביום הכיפורים נוספת גם הזאת דם הקרבנות שבע פעמים על הפרוכת המבדילה בין הקודש לבין קודש הקודשים. חלביהם של הפר והשעיר מוקרבים על המזבח ואילו בשרם, עורתיהם והפרשותיהם נשרפים מחוץ למחנה. לאחר שריפתם, על השורף לכבס את בגדיו ולטבול קודם שיבתו למחנה.

לצד פירוט עבודת הכהן ביום הכיפורים, מזכירה התורה כי זהו יום תענית לכל ישראל ואסור במלאכה – שבת שבתון לכפרת עוונות.

הקרבת הקרבנות במקדש בלבד

הקרבת הקרבנות מותרת רק במשכן. זאת משום שהקרבת הקרבן וזריקת דמו על המזבח משמשים כפרה לנפש האדם, ואם כן דם הקרבן הוא במקום דם האדם ועל כן אסורה שפיכת הדם במקום שאינו מזבח לה'. דינו של המקריב מחוץ למקום המיועד – כרת.

איסור אכילת ושתיית דם, והחובה לכסותו

התורה אוסרת אכילת דם (בעודו בבשר המאכל) או שתייתו. גם כאן מדגישה התורה "כי הדם הוא בנפש יכפר", וממילא נועד להקרבה ולא לאכילה. גם כאשר שוחטים חיה או בהמה למאכל ולא להקרבה, חובה לכסות את הדם בעפר.

האוכל את נבלת העוף נטמא

נבלה וטריפה של חיה או עוף טהורים אינה מטמאת במגע כי אם באכילה בלבד. ומחדשת התורה, שהאוכל

אלו גם סוגים של עבודה זרה כהעברת הבנים למולך. התורה מזהירה כי כשם שהארץ הקדושה תקיא את עמי הארץ בגלל חטאיהם, כך עלול להיות גם גורלם של ישראל אם ינהגו גם הם ככל תועבותם: "ותטמא הארץ, ואפקוד עוונה עליה, ותקיא הארץ את יושביה". ובני ישראל מחוייבים במיוחד בקדושה זו בשל התקשרותם העצמית בקדושת ה', וכפי שמסיימת הפרשה "אני ה' אלוקיכם".

מהם נטמא וחייב בכיבוס בגדיו, בטבילה ובהמתנה לטהרתו עד הערב.

הזהרת קדושתם של ישראל

הקב"ה מזהיר את ישראל לבל יחטאו בטומאת מעשיהם של תושבי ארץ מצרים ממנה הם עולים, ולבל יסגלו מעשיהם הרעים של יושבי ארץ כנען אליה הם באים. עיקר האזהרה מתייחסת לגילוי עריות במשפחה, לאיסור נידה ולמשכב זכר ובהמה. התורה כוללת במנהגים רעים

"ושמרתם את משמרתי" נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

נשאלת השאלה, וכי לא די באיסורי התורה שאנו צריכים לקבוע איסורים משל עצמנו ולחפש חומרות חדשות? הלוואי נצליח להקפיד על כל איסורי התורה והאיסורים שהוסיפו חכמי ישראל בכל הדורות, ומה לנו ליצור איסורים וגדרים משל עצמנו – "דייך מה שאסרה לך התורה!?"

אפשר לטעון עוד יותר: מכיוון שקשה מאוד למלא את כל דרישותיה של התורה, לא ראוי להוסיף חומרות וסייגים. אדם שיראה מולו הרבה חומרות עלול להתייאש ולסור לגמרי מדרך התורה. אפשר אף להביא ראיה לטענה זו מחטא עץ הדעת, השורש לכל החטאים, שנגרם על ידי שהוסיפו איסור שהקב"ה לא ציווה ("לא תגעו בו").

אלא שטענה זו בטעות יסודה. כל הגדרים והסייגים שהוסיפו חז"ל הם חלק מן התורה וחלק מרצונו של הקב"ה. כך רצה ה', שאיסורים וסייגים מסויימים יקבעו על ידי חז"ל, וכאשר אנחנו מקיימים אותם, אנחנו ממלאים את רצון ה'.

כמו כן החומרות והגדרים שנדרש כל אחד ואחד לקבוע

בסוף פרשת אחרי מצוה התורה: "ושמרתם את משמרתי". לפי פשוטם של דברים, זו אזהרה לבית הדין, להשגיח שהעם ייזהר בשמירת הדינים המופיעים בפרשה. הגמרא נותנת משמעות אחרת לציווי זה. כפל הלשון "ושמרתם את משמרתי" בא ללמד על הצורך בשמירה כפולה – "עשו משמרת למשמרת".

זה היסוד לגדרים ולסייגים שקבעו חז"ל, שנועדו לשמור על האדם לבל יעבור על איסורי התורה. נוסף על האיסורים שיש בתורה עצמה, קבעו חז"ל איסורים נוספים ("משמרת למשמרת"), כדי להרחיק את האדם מן העבירה.

ויתרה מזו: הציווי לעשות "משמרת למשמרת" מופנה לא רק אל חז"ל, אלא לכל יחיד בעם ישראל. כל אחד ואחד נדרש לקבוע לעצמו סייגים וגדרים בדברים המותרים, כדי להימנע מלהיכשל בדבר איסור. מי שיודע כי יש לו נטייה להיכשל בדבר מה, טוב יעשה אם יקבע לו סייגים וגדרים שירחיקוהו מלהגיע למצב שבו הוא עלול להיכשל.

לעצמו, אף הם חלק מציוויו של הקב"ה – "ושמרתם את משמרתי". וזאת נוסף על מצות-עשה "קדושים תהיו", "והתקדשתם", שהיא המצוה "קדש עצמך במותר לך", שהאדם נדרש לקדש את עצמו גם בדברים המותרים. הראיה מחטא עץ הדעת אינה במקומה. אדם הראשון,

לפני החטא, היה בגן עדן, במצב שבו אין לרע שום אחיזה. לכן גם לא היה צורך בחומרות ובסייגים, והם אף עלולים לגרום נזק. אולם במציאות שלנו יש צורך בחומרות ובסייגים, שדוקא באמצעותם יכול האדם לקיים בשלמות את רצון ה'.

(מתוך הספר "שלחן-שבת"
על-פי 'ליקוטי-שיחות' כרך א')

חסידות על הפרשה חג הפסח

קריעת ים המחשבות האישיות קריעת ים-סוף

כשישב החסיד הנודע רבי הלל מפאריטש אצל ה'צמח-צדק', הסביר הרבי את המשמעות של קריעת ים סוף בעבורנו, ואמר: בקריעת ים סוף על כל אחד ואחד לקרוע את ה'ים' האישי שלו – את 'ים המחשבות' שלו, את כל המחשבות אשר אינן לרצון ה' – וללכת ביבשה.

(ממכתב י"א בניסן תשי"ט)

החדרת ענין החירות בעולם אחרון של פסח

באחרון של פסח (ובארץ ישראל בשביעי של פסח) מאיר גילוי המשיח ששייך לכל ישראל. פסח הוא חג החירות, שבו עומדים למעלה מעסקי העולם, ולאחר החג נכנסים שוב לעניני העולם. גילוי האור של משיח באחרון של פסח נותן את התוקף לחזור כבן חורין לחיי המעשה.

(עפ"י היום יום כ"ג ניסן)

שינוי מהיר מן הקצה אל הקצה ביד רמה וברכוש גדול

העם היהודי היה משועבד במדינה שאף עבד לא ברח ממנה, תחת שליטתו של רודן שהתרחץ בדם ילדי ישראל. הם היו עניים מרודים, שבורים ורצוצים מהשעבוד הקשה. אך בתוך לילה יצא כל העם לחירות, ביד רמה וברכוש גדול.

שינוי דומה התרחש גם במישור הרוחני. במצרים היו ישראל שקועים במ"ט שערי טומאה, ובתוך שבועות ספורים ניצבו למרגלות הר סיני ושמעו מפי הגבורה, "אנוכי ה' אלוקיך".

יהודי מסוגל לעבור בזמן קצר ביותר שינוי מן הקצה אל הקצה. גם כשהמצב נראה חסר תקווה, עליו להשתדל לצאת מהמיצר, באופן של "ביד רמה" ו"ברכוש גדול". אין להיעצר, להסס, או אף להסתפק בהישגי העבר. צריך ללכת מחיל אל חיל בדרך העולה בית א-ל, עד לשמיעת "אנוכי ה' אלוקיך".

(ממכתב י"א בניסן תשי"ט)

בקרו אותנו באתר
www.tanyaor.com המחודש
 וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
 בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התקצ'א

עודד ראשונה לנפשו

YouTube f

תניא
 מודעות
 עצמית
 ביהדות

שבת שלום ופסח כשר ושמח!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

זמני הדלקת הנרות לפי שעות קיץ

צאת השבת	כניסת השבת	כניסת החג (ושביעי של פסח)	צאת השבת והחג	כניסת השבת וחג הפסח	עיר
19:58	18:42	18:42	19:52	18:38	י-ם
20:00	18:58	18:57	19:55	18:53	ת"א
20:01	18:50	18:49	19:55	18:45	חיפה
19:59	18:59	18:59	19:54	18:54	ב"ש

סוף זמן אכילת אפיקומן: 12:37

סוף זמן ביעור חמץ: 11:15

סוף זמן אכילת חמץ: 9:53

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון